

مصرف داروها در ماه رمضان

یکی از دغدغه های بیماران در ماه رمضان روزه داری و چگونگی مصرف داروها می باشد، در این ماه تغییرات بسیار زیادی در فرایندهای معمولی بدن رخ می دهد که این امر می تواند بر روی وضعیت بیماری و دارو درمانی افراد تأثیر بگذارد.

در ایام روزه داری بیماران هرگز نباید وعده های دارویی خود را خودسرانه حذف نمایند، چرا که این عمل باعث ایجاد اختلال در روند درمان می شود، بنابراین قبل از هر اقدامی حتماً باید با پزشک معالج خود در این زمینه مشورت نمایند.

قطع یکباره برخی داروها بسیار خطرناک است، تغییر تعداد دفعات مصرف دارو، زمان

مصرف دارو و عدم رعایت فاصله زمانی مصرف دارو می تواند باعث تغییر اثربخشی و تأثیر داروها در بدن شود و مشکلات درمانی ایجاد نماید.

به صورت کلی غذا می تواند باعث کاهش، افزایش و یا تأخیر در جذب دارو شود. تانن موجود در چای می تواند با فلزهای دو ظرفیتی مثل آهن و کلسیم ترکیب شده و مانع جذب آنها شود.

زمان مصرف دارو

جدول زمان بندی دوزهای دارویی با توجه به شرایط موجود در ماه رمضان تغییر می کند، به طور معمول دو نوع جدول زمان بندی مصرف دارو مورد استفاده قرار می گیرد:

دوز منفرد در طول شبانه روز: نحوه مصرف دارو در این نوع درمان در طول ماه رمضان تغییری نمی کند چرا که این روش تداخلی با روزه داری ندارد، در مورد این نوع نحوه مصرف باید گفت که در صورتی که لازم است دارو با معده خالی مصرف شود، بهترین زمان مصرف یک ساعت قبل سحری یا دو ساعت بعد افطار می باشد.

دوز چندگانه در طول شبانه روز: بیمارانی که مجبور به مصرف روزی دو یا چند بار دارو هستند، ممکن است پس از مشورت با پزشک معالج خود قادر باشند داروهای خود را در فاصله بین افطار تا سحر استفاده کنند، در مواردی خاص ممکن است پزشک معالج قادر

باشد با جایگزینی داروهای این بیماران با انواع طولانی اثر آنها و یا تعویض دارو با یک داروی مشابه با نیمه عمر طولانی تر امکان روزه داری برای این بیماران را فراهم نمایند، آنتی بیوتیکها از جمله داروهایی هستند که حتماً باید در زمان مشخص خود مصرف شوند و امکان تغییر ساعت آنها وجود ندارد اما پزشک معالج می تواند با در نظر گرفتن نوع بیماری، آنتی بیوتیکی را انتخاب کند که با برنامه روزه داری تداخل پیدا نکند.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی

شهید صدوقی یزد

معاونت غذا و دارو یزد

واحد تحقیق و توسعه

دکتر زهرا عرب

۱۳۹۷

توصیه های عمومی:

تشخیص مجاز بودن روزه داری برای افراد مبتلا به بیماری صرفاً با نظر پزشک درمانگر و رعایت جوانب شرعی آن امکانپذیر است، در مورد بیماری که این اجازه را دارند ولی همزمان به مصرف داروها نیاز دارند، می توان پیشنهادهای زیر را مطرح نمود:

از آن جا که مصرف اشکال غیر خوراکی داروها در اغلب موارد با روزه داری منافاتی ندارد، بیماری که اشکال غیرخوراکی داروها را مصرف می کنند نباید نگران روزه داری خود باشند.

ممکن است در مواردی پزشک معالج قادر باشد با جایگزین کردن اشکال خوراکی داروها با انواع غیر خوراکی آنها امکان روزه داری را برای برخی بیماران فراهم نماید.

از آنجا که مصرف کافی آب و مایعات نقش مهمی در دفع داروها و متابولیت های ناشی از آنها دارد، لازم است دقت شود که در فاصله بین افطار تا سحر به میزان کافی آب و مایعات به بدن روزه داران و به خصوص بیماری که دارو مصرف می کنند برسد، این اقدام ضمن تأمین نیاز بدن روزه داران به مایعات، به خصوص در زمانی که ماه مبارک رمضان در فصل گرما قرار دارد، شرایط لازم را برای دفع مناسب داروها و متابولیت های آنها از بدن فراهم خواهد کرد.

به طور کلی توصیه میشود در صورت وقوع مشکلات درمانی در ماه رمضان بهترین کار برای روزه داران مشورت با پزشک معالج خود است.

راه های تجویز زیر سبب ابطال روزه نمی شود:

(۱) قطره های چشم و گوش و بینی به شرطی که دارو به حلق نرسد.

(۲) تمامی مواردی که از طریق پوست جذب بدن می شوند مثل: کرم ها، پمادها و نوارچسب های حاوی مواد دارویی

(۳) شیاف ها، محلول های واژینال و کرمهای واژینال

(۴) آمپول های با تزریق زیر پوستی، عضلانی، مفصلی یا وریدی به استثنای تغذیه از راه وریدی، سرم و آمپول های تقویتی

(۵) شیاف ها و پمادهای مقعدی

